

Textele din acest volum sunt reproduse după ediția G. Coșbuc, *Poezii*, Editura de stat pentru literatură și artă, București («Clasici români»), 1953.

Textul a fost adaptat normelor ortografice în vigoare azi, aprobate de Academia Română.

GEORGE COȘBUC

IARNA PE ULIȚĂ

POEZII

**BALADE ȘI IDILE • FIRE DE TORT •
ZIARUL UNUI PIERDE-VARĂ**

Ediție îngrijită, tabel cronologic
și aprecieri critice
de Valeria FILIMON

AGORA

BALADE ȘI IDILE

NOAPTE DE VARĂ.....	5
MÂNIOASĂ.....	7
NU TE-AI PRICEPUT	8
FATMA	10
NUNTA ZAMFIREI	11
CÂNTECUL FUSULUI.....	17
REA DE PLATĂ.....	19
FATA MORARULUI.....	20
CRĂIASA ZÂNELOR.....	22
GAZEL (Oamenii mă-nvinuiesc).....	27
RUGĂMINTEA DIN URMĂ.....	27
EX OSSIBUS ULTOR!	30
POET ȘI CRITIC.....	32
VÂNTUL.....	34
VESTITORII PRIMĂVERII.....	36
PE LÂNGĂ BOI.....	37
RADA.....	38
TREI, DOAMNE, ȘI TOȚI TREI!.....	43
LA OGLINDĂ	46
CALUL DRACULUI.....	49
DE PE DEAL.....	50
EL-ZORAB	52
SUPTIRICA DIN VECINI.....	57
NUMAI UNA!	58
REGINA OSTROGOȚILOR	60

BRĂUL COSÂNZENII.....	62
DUȘMANCELE.....	65
COSTEA	69
SOMNUL CODRILOR.....	72
RECRUTUL.....	74
LORDUL JOHN	78
MOARTEA LUI FULGER	79
UN CÂNTEC BARBAR	87
GAZEL	90
PĂSTORIȚA	90
PRAHOVA	92
LA PĂRĂU	97
VARA.....	100
UN BASM.....	101
SPINUL.....	102
TOAMNA.....	104

FIRE DE TORT

MAMA.....	107
LUPTA VIEȚII (Gazel).....	109
ȘTEFĂNIȚĂ-VODĂ.....	110
SUB PATRAFIR.....	113
SCARA	116
NOI VREM PĂMÂNT!	118
VOICHIȚA LUI ȘTEFAN	120
DOINA.....	123
LA PAȘTI.....	127
SEARA.....	129
ÎN MIEZUL VERII [O fâșie nesfârșită]	131
IARNA PE ULIȚĂ.....	134
CÂNTEC [A venit un lup din crâng].....	138
ISPITA.....	139
FATA MAMII.....	141

DECEBAL CĂTRĂ POPOR.....	143
ROATA MORII.....	145
O NOAPTE PE CARAIMAN.....	147
CONCERTUL PRIMĂVERII.....	149
CETATEA NEAMȚULUI.....	150
COLINDĂTORII.....	157

ZIARUL UNUI PIERDE-VARĂ

FAPTUL ZILEI	159
CHINDIA	161
STRIGOIUL	165
PIERDE-VARĂ.....	170
MOARTEA LUI GELU.....	173
NUNTĂ ÎN CODRU	178
ZÂNA PĂDURIL.....	183
HORA.....	184
ÎN ZORI.....	186
ÎN MIEZUL VERII	
[<i>Sub paltin aici e răcoare</i>].....	187
PE TÂMPA	189

CÂNTECE DE VITEJIE

CÂNTEC	191
DOROBANȚUL.....	192
DUNĂREA ȘI OLTUL.....	193
PENTRU LIBERTATE.....	195
SCUT ȘI ARMĂ.....	197
OLTENII LUI TUDOR.....	198
SĂRINDAR	200
ZECE MAI.....	202
MORTUL DE LA PUTNA.....	204
STEMA ȚĂRII	207

PE DEALUL PLEVNEI.....	208
GRAIUL NEAMULUI.....	208
DE PROFUNDIS.....	210
CÂNTECUL REDUTEI	211
POVESTEA CĂPRARULUI.....	213
COLOANA DE ATAC	216
O SCRISOARE DE LA MUSELIM-SELO ...	220
RAPORT	
(Luarea Griviței, la 30 august 1877)	223
PODUL LUI TRAIAN	224
PAȘA HASSAN.....	226

NEPUBLICATE ÎN VOLUME

IN OPRESSORES	229
POVESTEA GÂȘTELOR.....	231
PARABOLA SĂMĂNĂTORULUI.....	233
POETUL	234

TABEL CRONOLOGIC	235
------------------------	-----

APRECIERI CRITICE.....	239
------------------------	-----

Coperta ediției
Liviu CHIȘCARIU

Lector
Crina DUMITRESCU

Tehnoredactor
Mihaela TUDOR

© EDITURA AGORA București 2009
Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate
EDITURII AGORA București

ISBN 973-88527-4-7
9789738852747

BALADE ȘI IDILE

NOAPTE DE VARĂ

Zărilor, de farmec pline,
Strălucesc în luminiș;
Zboară mierlele-n tufiș
Și din codri noaptea vine
Pe furiș.

Care cu poveri de muncă
Vin încet și scârțind;
Turmele s-aud mugind,
Și flăcări vin pe luncă
Hăulind.

Cu cofița, pe-ndelete,
Vin neveste de la râu;
Și cu poala prinsă-n brâu,
Vin cântând în stoluri fete
De la grâu.

De la gărlă-n pâlcuri dese
Zgomotoși copiii vin;
Satul e de vuiet plin;
Fumul alb alene iese
Din cămin.

Dar din ce în ce s-alină
Toate zgomotele-n sat,
Muncitorii s-au culcat.
Liniştea-i acum deplină
Şi-a-nnoptat.

Focul e-nvelit pe vatră,
Iar opaiţele-au murit,
Şi prin satul adormit
Doar vrun câne-n somn mai latră
Răguşit.

Iat-o! Plină, despre munte,
Iese luna din brădet
Şi se-nalţă,-ncet-încet,
Gânditoare ca o frunte
De poet.

Ca un glas domol de clopot
Sună codrii mari de brad;
Ritmice valurile cad,
Cum se zbate-n dulce ropot
Apa-n vad.

Dintr-un timp şi vântul tace;
Satul doarme ca-n mormânt –
Totu-i plin de Duhul Sfânt:
Linişte-n văzduh şi pace
Pe pământ.

Numai dorul mai colindă,
Dorul tânăr şi pribeag,
Tainic se-ntâlneşte-n prag,
Dor cu dor să se cuprindă,
Drag cu drag.

MÂNIOASĂ

Am să merg mai înspre seară
Prin dumbrăvi, ca mai demult,
În privighetori să-mi pară
Glasul Linei că-l ascult.
Mai ştiu eu, ce-aş vrea s-ascult!
Că-n zori Lina sta-n portiţă,
Sălta-n vânt a ei altită,
Vântul îi sălta-n cosiţă
Şi-i făcea floare-n obraz:
Eu mergeam la plug în laz
Şi, când trec, Lina s-ascunde,
Parcă nici nu m-a văzut.
Îi vorbesc, şi nu-mi răspunde,
Nu-mi răspunde!

Şi-o întreb, şi nu-mi răspunde!
Şi mă mir – ce i-am făcut!

Vreau de-aici să rump o floare!
Ochii unui înger scump
Au albastrul de cicoare,
Şi cicoare vreau să rump –
Mai ştiu eu ce-aş vrea să rump!
Că-n amiază venind pe vale,
Întâlnii pe Lina-n cale:
Fragi i-am dat, ea mi-a zis: – „Na-le!
Ți-am cerut eu ție fragi?“
Ochii ei frumoși și dragi
Priveau tot spre poala rochii,
S-a pus Lina pe tăcut,
Și vedeam că-i umblă ochii,
Umblă ochii

Ca la șerpi, îi umblă ochii,
Și mă mir, ce i-am făcut!

Să-mi pun capul pentr-o Lină,
Să mă fac un om pribag!
Ieși din neguri, lună plină,
Să mă vezi la Lina-n prag—

Mai știu eu ce-aștept în prag!
Alte dăți suna zăvorul;
Lina pe furiș, ca dorul,
Pășea-n degete pridvorul
Și la mine-n prag venea,
Mamă-sa cât ce-adormea.
Azi ard hainele pe mine,
Mi-e greu capul ca de lut,
Stau în prag — și ea nu vine,

Nu mai vine!
E târziu și nu mai vine...
Și mă mir — ce i-am făcut!?

NU TE-AI PRICEPUT

Nu te-ai priceput! —
Singur tu nu mi-ai plăcut,
Că eu tot fugeam de tine?
O, nu-i drept, nu-i drept, Sorine!
Ți-am fost dragă, știu eu bine,
Dar, să-mi spui, tu te-ai temut.
Și eu toate le-am făcut,
Ca să poți să-mi spui odată,

Să mă-ntrebi: — „Mă vrei tu, fată?“
Și plângeam de supărată,
Că tu nu te-ai priceput.

Nu te-ai priceput!
Zici că-s mândră și n-am vrut
Ca s-ascult vorbele tale?
Dar de unde știi? În cale
Ți-am umblat și-n deal și-n vale,
Și-orișunde te-am știut.
Zile lungi mi le-am pierdut,
Să mă-mprietenesc cu tine:
Tu-mi umblai sfios, Sorine,
Și plângea durerea-n mine,
Că tu nu te-ai priceput.

Nu te-ai priceput!
Am fost rea și n-aș fi vrut
Să te las, ca altă fată,
Să mă strângi tu sărutată?
Dar m-ai întrebat vrodată?
Mă-nvingea să te sărut
Eu pe tine! Pe-ntrecut
Chip cătam cu viclenie
Să te fac să-ntrebi, și mie
Mi-a fost luni întregi mânie
Că tu nu te-ai priceput.

Nu te-ai priceput!
Zici că de m-ai fi cerut
Mamei tale noră-n casă,
N-aș fi vrut să merg? E, lasă!
Că de-o fată cui-i pasă,
Nu se ia după părut!